

Sygn. akt III U 38/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2015 r. w Przemysłu

na rozprawie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 28 listopada 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. K. prawo do emerytury, począwszy od 7 grudnia 2014 r.

Sygn. akt III U 38/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 lutego 2015 r.

Decyzją z dnia 28 listopada 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy J. K. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej decyzji powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ nie został udowodniony okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, wykonywany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat – w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 31 lipca 2000 r. brak jest prawidłowego powołania charakteru zatrudnienia, stanowisko nie odpowiada stanowisku z wykazu. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 1 miesiąca i 13 dni; składkowe – 24 lat, 4 miesięcy i 10 dni; uzupełniające - rola – 1 roku, 10 miesięcy i 11 dni; łącznie – 25 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył w dniu 8 grudnia 2014 r. wnioskodawca J. K..

Na uzasadnienie swojego stanowiska wnioskodawca podał, że w okresie od 8 października 1979 r. do 30 września 2000 r. pracował w szczególnych warunkach, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierownika robót montażowych na oddziale warsztatowym, gdzie prowadził dozór techniczny i kontrolę jakości. Nadzorował prace przy spawaniu rur spadowych do zboża i mąki, czerpaków i wałów spiralnych do podnośników przeznaczonych na montaż w przemyśle zbożowo-młynarskim. Spawano konstrukcje wsporne pod urządzenia do młynów i magazynów zbóż. Ciężko elektrycznie i gazowo zużyte elementy w urządzeniach młynarskich i spawano nowe. Wnioskodawca podał również, iż zakład pracy już nie istnieje i nie można uzupełnić braków w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, na które wskazywał organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu wskazano w szczególności, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, stąd też brak jest podstaw do przyznania emerytury. Wnioskodawca przedstawił dokument stwierdzający wykonywanie prac w szczególnych warunkach na okres zatrudnienia od 8 października 1979 r. do 30 września 2000 r., jednakże nie określono w nim dokładnie charakteru wykonywanej pracy według wykazu, działu i pozycji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów. Świadectwo to nie stanowi więc dla organu rentowego prawidłowego środka dowodowego.

Sąd Okręgowy w Przemysłu ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. K., ur. dnia (...), w dniu 6 listopada 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, oświadczając w nim, iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale jednocześnie wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wnioskodawca przedłożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych dokumentację poświadczającą przebieg jego zatrudnienia. Z załączających

w aktach organu rentowego świadectw pracy wynika w szczególności, że wnioskodawca: był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w J. w okresie od 12 lipca 1974 r. do 4 września 1996 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku montera maszyn i urządzeń, kierownika robót montażowych; był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w J. w okresie od 5 września 1996 r. do 31 lipca 2000 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierownika robót montażowych. Wnioskodawca przedłożył ponadto świadectwo z dnia 31 lipca 2000 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w upadłości, z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w tym zakładzie pracy od 12 lipca 1974 r. do 30 września 2000 r., i w tym okresie od 8 października 1979 r. do 30 września 2000 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace związane z nadzorem nad pracami wymienionymi w wykazie prac w szczególnych warunkach, na stanowisku kierownika robót montażowych (pracodawca powołał przy tym wykaz A, Dział XIV, poz. 24, pkt 12 załącznika nr 1 do zarządzenia Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4 listopada 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze).

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach organu rentowego dokumentacji, ZUS wydał zaskarżoną decyzję z dnia 28 listopada 2014 r., którą odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ nie został udowodniony okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, wykonywany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 1 miesiąca i 13 dni; składkowe – 24 lat, 4 miesięcy i 10 dni; uzupełniające - rola – 1 roku, 10 miesięcy i 11 dni; łącznie – 25 lat.

Dowód – akta organu rentowego: wniosek emerytalny z dnia 6.11.2014 r., świadectwa pracy, zaskarżona decyzja ZUS z dnia 28.11.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w J..

W latach 1974-1979 wnioskodawca był zatrudniony w tym zakładzie pracy jako pracownik fizyczny. W tym czasie odbył kurs spawania i pracował również jako spawacz.

W 1979 r. wnioskodawca został oddelegowany do pracy w warsztacie remontowo-montażowym przy (...) Przedsiębiorstwie (...) w L.. Do obowiązków wnioskodawcy należał bezpośredni nadzór nad pracami spawaczy. Podlegała mu brygada 10-15 pracowników. Podlegli wnioskodawcy pracownicy spawali części urządzeń zbożowo-młynarskich, metalowe rury spadowe do zboża i mąki, podnośniki, przenośniki ślimakowe, czerpaki. Wykonując ww. czynności wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W związku z warunkami pracy wnioskodawca otrzymywał mleko i posiłki regeneracyjne.

Dowód:

- dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w J.,
- zeznania świadka S. W.,
- zeznania świadka A. Ż.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych wnioskodawcy, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków S. W.

i A. Ż. oraz wnioskodawcy J. K., jako spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniające. Wskazać należy, iż pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo, z którego wynika, że był on zatrudniony w spornym okresie w warunkach szczególnych. Pomimo, iż zawiera ono pewne braki formalne, w szczególności nie wymieniono, nad jakimi pracownikami wnioskodawca sprawował nadzór zajmując stanowisko kierownika robót montażowych, to jednak przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwoliło na poczynienie w tym zakresie stosownych ustaleń. Z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków oraz wnioskodawcy jednoznacznie wynikało, w jakim charakterze, przy jakich pracach i w jakich warunkach był zatrudniony J. K. w spornym okresie w Przedsiębiorstwie (...) w J..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy J. K. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U.

z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego

w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac

w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Bezspornym jest, iż wnioskodawca w dniu (...) r. ukończył 60 lat, jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale jednocześnie wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, a ponadto wykazał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była natomiast kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca był zatrudniony w warunkach szczególnych w okresie od dnia 8 października 1979 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) w J., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierownika robót montażowych, nadzorując pracę spawaczy.

Stanowisko zajmowane przez wnioskodawcę wymienione zostało w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, Dziale XIV „Prace różne”, poz. 24 – „Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie” w związku z Działem XIV „Prace różne”, poz. 12 – „Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym” oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i (...) Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze w wykazie A, Dziale XIV, poz. 24, pkt 1 – „stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i w pełnym wymiarze bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie”, poz. 12, pkt 1 – „spawacz”.

Podkreślenia wymaga, iż w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych,

a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 7 grudnia 2014 r., a więc od ukończenia 60 roku życia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.